



REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 065-02-5/2024/8
Ljubljana, 2. 4. 2024

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi 20. in 29. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), oblikovala naslednje

POROČILO

k Zaključkom posveta Nujnost oblikovanja prožnega nacionalnega okolja za izobraževanje na področju informacijske varnosti

Komisija Državnega sveta za državno ureditev se je na 18. seji 10. 4. 2024 seznanila z zaključki posveta Nujnost oblikovanja prožnega nacionalnega okolja za izobraževanje na področju informacijske varnosti, ki ga je Komisija za državno ureditev 11. marca 2024 organizirala skupaj z Inštitutom za korporativne varnostne študije (ICS) in Slovenskim združenjem za korporativno varnost.

Komisija predlaga, da se Državni svet seznani z zaključki posveta z naslednjo vsebino:

Komisija Državnega sveta za državno ureditev, Inštitut za korporativne varnostne študije (ICS) in Slovensko združenje za korporativno varnost so 11. marca 2024 v dvorani Državnega sveta organizirali posvet z naslovom Nujnost oblikovanja prožnega nacionalnega okolja za izobraževanje na področju informacijske varnosti.

Na posvetu je tekla beseda o izzivih, ki jih prinaša zahtevno varnostno okolje z vključenimi varnostnimi grožnjami in problem zagotavljanja in izobraževanja kadra na področju informacijske varnosti. Ob dejstvu, da v različnih ključnih okoljih nujno potrebujejo ustrezno izobražen kader s področja kibernetike varnosti, se postavlja vprašanje, zakaj skozi izobraževalni sistem ne uspemo izobraziti zadostnega števila strokovnjakov teh profilov. Soočamo se tudi s pomanjkanjem interesa za izobraževanje na tem področju, kar predstavlja dodatno težavo, saj se pri omejenem številu kandidatov težko izvaja selekcija in specializacija kadra. Glede na drastično pomanjkanje kadra je nujen sistemski pristop za reševanje težav, nacionalno soglasje in usmerjanje porabe virov. Problematiko je treba postaviti tudi v perspektivo novih normativnih zahtev, ki prihajajo, in izjemnega razvoja informacijskih tehnologij, med katerimi izstopa umetna inteligenca in vsa vprašanja, povezana z njo. Posvet je bil namenjen razpravi in iskanju zaključkov, ki bi strateškim institucijam v državi pomagale pri iskanju učinkovitih poti za oblikovanje dinamičnega okolja na področju izobraževanja strokovnjakov s področja informacijske varnosti, strateškemu

managementu in strokovni javnosti pa pokazal dobre prakse pri vpeljevanju in izgrajevanju bolj odzivnega in realnim potrebam trga prilagojenega izobraževalnega sistema.

Udeležence posveta je uvodoma nagovoril predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Marko Lotrič.

Posvet je potekal v obliki okrogle mize, ki jo je moderiral izr. prof. dr. Denis Čaleta, Inštitut za korporativne varnostne študije (ICS).

Na okrogli mizi so sodelovali: dr. Aida Kamišalić Latifić, državna sekretarka na Ministrstvu za digitalno preobrazbo; mag. Marjan Kavčič, Urad Vlade za informacijsko varnost; dr. Franci Demšar, direktor Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu; Boštjan Košar, predsednik uprave Telekom Slovenija, d. d.; mag. Katja Kraškovic, dekanja Fakultete za podjetništvo Gea College in izr. prof. dr. Mojca Ciglarič, dekanja Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani.

Posvet sta povezovala izr. prof. dr. Denis Čaleta, ICS in Rajko Fajt, državni svetnik, predsednik Komisije Državnega sveta za državno ureditev.

V razpravi po okrogli mizi so sodelovali: prodekan Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani izr. prof. dr. Boštjan Batagelj; mag. Stanislava Zadravec Capriolo, direktorica Združenja bank Slovenije; Tomaž Pihlar, Akrapovič, d. d.; Gašper Pintarič, Špica International, in izr. prof. dr. Simon Vrhovec, Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru.

* * *

Na podlagi predstavitev in razprave so bili oblikovani naslednji **z a k l j u č k i**:

1. Okrepiti in pospešiti je treba sodelovanje med pristojnimi državnimi institucijami, kot so Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Nacionalna agencija za kakovost v visokem šolstvu, Urad Vlade za informacijsko varnost in vsemi univerzami. Parcialnost pristopov je še vedno premočno prisotna, kar hromi učinkovitost porabe že tako omejenih virov za izobraževanje na področju informacijske varnosti.

2. Nadaljevati in še okrepiti je treba horizontalno sodelovanje med vsemi pristojnimi ministrstvi, predvsem v smeri smotrnega načrtovanja in porabe virov, namenjenih za razvoj vsebin, povezanih z digitalno preobrazbo in digitalnimi kompetencami širše družbene skupnosti ter posledično tudi izobraževanjem na področju informacijske varnosti. Predlagamo, da Ministrstvo za digitalno preobrazbo prevzame horizontalno koordinacijo med pristojnimi ministrstvi.

3. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije naj na podlagi ustrezne analize ponovno oceni obseg financiranja koncesioniranih študijskih programov in financiranje usmeri predvsem v kadrovske potrebe trga dela na področju

informacijske varnosti. Po trenutnih analizah in projekcijah se na področju kadrov, pomembnih za digitalno preobrazbo, kaže izrazita kadrovska praznina, ki jo bo zelo težko zapolniti.

4. Nadaljevati je treba s konceptom priznavanja mikro kompetenc v času študija, kar bo zagotavljalo, da bodo strokovnjaki v različnih fazah izobraževanja opravljali tudi zelo specifična strokovna usposabljanja za pridobitev mednarodnih certifikatov, kar bo zagotovilo, da bodo ob izstopu iz izobraževalnega sistema še bolj strokovno pripravljeni za takojšnje izvajanje nalog na zahtevnem področju informacijske varnosti.

5. Na področju izobraževanja informacijske varnosti še okrepiti možnosti, ki jih prinaša bolonjski sistem v smeri izbiranja posameznih vsebin na različnih fakultetah in univerzah ali drugih samostojnih izobraževalnih institucijah. S tem bo skozi izobraževalni sistem na področju informacijske varnosti zagotovljena boljša specializacija kadra.

6. Nadaljevati in okrepiti je treba vključevanje ženske populacije na področja informacijske varnosti. Ta neizkoriščen kadrovski potencial lahko pomembno vpliva na izboljšanje stanja na področju kadrovske zmogljivosti tudi v okviru informacijske varnosti. Predlagamo podporo aktivnosti in iniciativ, ki podpirajo večje vključevanje žensk na področje informacijske in kibernetske varnosti.

7. Nujno je povečanje finančnih sredstev za Urad Vlade za informacijsko varnost, še posebej v luči nalog, ki jih bo prineslo izvajanje pristojnosti v okviru direktive NIS-2 in posledično novega Zakona o informacijski varnosti. V tem okviru poudarjamo nujnost ustrezne strokovne koordinacije vseh ukrepov, povezanih z izobraževanjem in usposabljanjem na področju informacijske varnosti.

8. Nujna je dodatna krepitev Nacionalnega kibernetskega kompetenčnega centra, ki mora postati pomembno stičišče novih idej in pristopov na področju izobraževanja s področja informacijske varnosti.

9. Na posvetu je bila poudarjena nujnost nadaljevanja krepitev sodelovanja v okviru javno-zasebnih partnerstev med gospodarstvom in izobraževalnimi institucijami pri prožnejšem prehodu predavateljev in študentov iz enega v drug sistem že med izobraževanja. Poudarjena je bila nujnost izvajanja strokovne prakse med študijem, podeljevanje ustreznih štipendij in selekcioniranja kadrovske potencialov že v zgodnjih letnikih izobraževalnih procesov. Le tako bo mogoče pridobiti dodatne kadre in preprečiti njihov odhod v tujino.

10. Na posvetu je bila izražena tudi podpora naporom Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu za skrajševanje akreditacijskih postopkov za uvajanje novih programov na področju informacijske varnosti in nadaljevanju kakovostnih

evalvacij z namenom dviga ravni izvajanja obstoječih programov in vsebin na področju informacijske varnosti.

* * *

Komisija za državno ureditev, na podlagi seznanitve z zaključki posveta in razprave, predlaga Državnemu svetu, da ob seznanitvi z zaključki posveta sprejme naslednji sklep:

Državni svet na podlagi prvega in drugega odstavka 97. člena Poslovnika Državnega sveta poziva Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, da zaključke posveta proučijo in se do njih opredelijo v roku 30 dni.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.